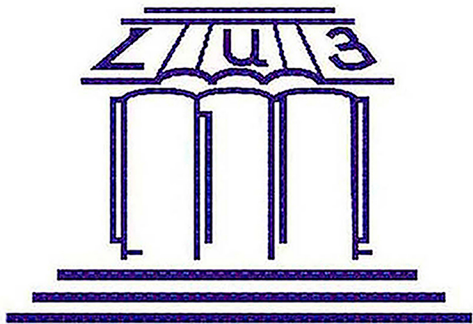

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
նչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

plumcup
8/24

825

2-37

[1931]

65.

ԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԸ Հասար Թիւ 3

Թ Ե Ւ Ա Ւ Ո Ր Զ Ի Ն

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԱԾՓ
Ն. ՀԱԹԶՈՐՆԷ

Թարգմ. Լեւոն Պ. Գալեմեարեան

8215
Հ-37

ը ձեռք 1 Ե.Դ. Բաժանորդագրութիւն 12 քիւր 10 Ե.Դ.
լու եւ գործակալութեանց համար դիմել Տպ. «Սահակ-Մեսրոպ»

Ամէն շաբաթ նոր զբոյի մը

- 6 NOV 2011

325.
- 37
ՊԱՏԱՆԻՒՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԸ
ՀԱՏՈՐ ԹԻՒ 3

Թ Ե Ի Ա Ի Ո Ր
Ձ Ի Ն

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԱԾՔ
Ն. ՀԱԻԹՀՈՐՆԵ

Թարգմ. ԼԵՆՈՆ Պ. Գալեմբաբեան

Հրատարակութիւն «ՈԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ» Տպագրատան

552

ԹԵՒԱԻՈՐ ԶԻՆ

Ա.

ՎԻՇԱՊԸ

Հի՛ն, հի՛ն ժամանակներու մէջ, անդամ մը, անաւոր վիշապ մ'երեւցաւ Ասիոյ երկիրներէն մէկուն մէջ: Ամենատեղեւ և ամենատարակարգ գաղանն էր ան: որ երբեք աշխարհի մէջ երեւցած ըլլար: Գժուար էր մաքարիկ տաօր գէմ ու աւելի գժուար էր խուսափիլ իր ներկայութենէն:

Խոշոր օձի նման պոչ մ'ունէր, և երեք գլուխներ, որոնց առաջինը աւելի գլխուն կը նմանէր, երկրորդը՝ նոխազի և երրորդը՝ օձի: Ու իւրաքանչիւրին բերնէն կրակի տաք շունչ դուրս կը ցայտէր՝ բոցավառ նոխազի և աւելի պէս կը սաւար, ու օձի պէս կը սողար. ստոնց երեքին արագութիւնըն ու ուժգնութիւնը կարծես իր մարմին մէջ կեդրոնացուցած էր:

Աշխարհի վրայ չեղած աղէտ ու չարիք հասցուց այս գաղանը: Իր բոցավառ շունչով ամբողջ անտառ մը կրնար կրակի տալ կամ ցորենի դաշտ մ'ամբողջ այրել, և կամ գիւղ մը ամբողջ, իր ցանկապատներով ու խրճիթներով միասին՝ կրակ ու բոցի մէջ ձգել: Ամբողջ շրջակայ երկիրը ամայի կը դարձնէր, մարդիկը ու անասունները ողջ ողջ կը լափէր:

Մինչ վիշապը բոլոր այս տհալի աղէտները կը պատճառէր աշխարհի այդ հողամասին վրայ, Պէղերօֆոն անունով պատանի մը տեղւոյն թագաւորին այցելութեան եկաւ: Պէղերօֆոն աշխարհի ամենաքաջ պատանիներէն մէկն էր: Իր ամենամեծ փափաքն էր քաջագործութիւններ ընել որ ամէն մարդուն հիացումն ու սէրը գրաւէր:

Թագաւորը տեսնելով պատանիին քաջասքանչութիւնը, առաջարկեց իրեն որ երթայ, կռուի երեքգլխանի վիշապին դէմ, որմէ ամէն մարդ կը վախար: Եթէ ան անմիջապէս չի սպաննուէր ամբողջ երկիրը անապատի պիտի վերածէր: Պէղերօֆոն վայրէկան մ'իսկ չի վարանեցաւ ու վստահեցուց թագաւորը թէ պիտի մեռցնէր այդ սարսափազդու գաղանը և կամ ի հարկին պիտի զոհուէր այդ փորձին մէջ:

Բայց վիշապը շատ արագաշարժ ըլլա-

լուն Պէղերօֆոն խորհեցաւ թէ չի պիտի կուրենար յաղթութիւնը տանիլ՝ եթէ հետիտն մենամարտէր անոր դէմ: Ամենախոնամ բանը, որ կրնար ընել ուրեմն՝ գանձն էր աշխարհի լաւագոյն և ամենարագաշարժ ձին: Ու աշխարհի մէջ ո՞ր ձին կրնար փէկստի կէս արագութեամբը վազել:

Բ.

Փ Է Կ Ա Ս

Փէկաս, ձիւնասպիտակ ձի մըն էր, գլղեցիկ արծաթագոյն թիւերով, որ ժամանակին մեծ մասը կ'անցնէր լեռան մը գագաթը:

Այնքան ազատ ու այնքան արագ էր իր թռիչքը օդին մէջ, որ հազիւ կարելի էր զինք զատարոշել տմպերու մէջ սրացող արծիւներէն: Մէկ հատիկ էր աշխարհի մէջ, ոչ ոք կրցած էր թռմբել և կամ սանձել զայն: Ան շատ երկար տարիներէ ի վեր, միտակ սակայն երջանիկ կեանք մը կ'ապրէր:

Որքան հրաշալի պիտի ըլլար փէկասի պէս թեւաւոր ձի մ'ըլլալ: Գիշերները նիւհել լեռան մը գագաթը և օրուան մեծագոյն

Փ Լ Կ Ա Ս

մասը անցնել օգին մէջ։ Ան հազիւ երկրա-
յին աբաղած մ'ըլլալ կը թուէր։ Շէշ
երեւէր վերը, արեւի լոյսը իր արծաթագոյն
թեւերուն վրայ, պիտի խորհէր թէ ան երկ-
նային բան մըն էր։ Ուրբա՛ն հեշտ էր գիտել
իւր ամպերու մէջ սուղութիւնը և վայրկեան
մը ու երկու կորուսելը, յետոյ կրկին երեւ-
նալը միւս կողմէն։

Ամառուան լաւագոյն եղանակներուն 7
Փէկաս յաճախ վար կ'իջնէր երկիրս Եւ

ամիսիկով իր արծաթեայ թեւերը սար ու
ձոր կը վազվառէր՝ հովի պէս արագ։ Ամէն
անգէ տեւի ան կը յաճախէր Յունաստան,
բլրակի մը կողին, Պիրէնի Աղբիւրի մօտ.
ուրկէ կը խմէր վճիտ ու գուլալ ջուրը
ակին, և կամ կը գլորուէր կակուղ մարգա-
ղեանին վրայ աղբիւրին մօտ. երբեմն ան
կ'ուտէր ամենաքաղցր ծաղիկներէն։

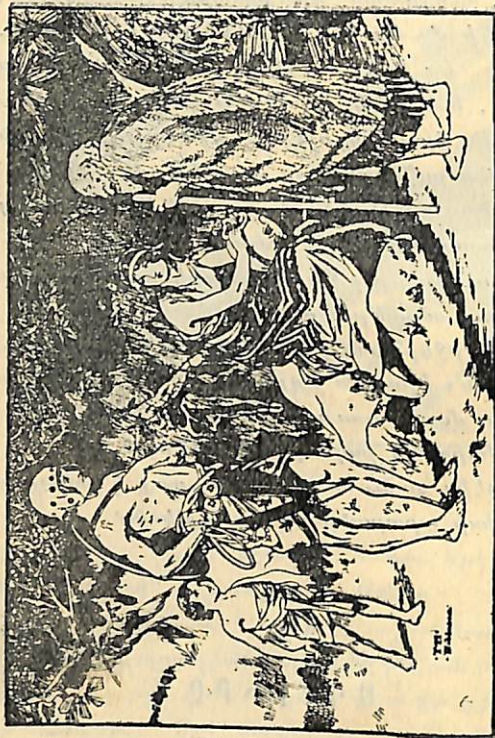
Օրուան ծերերը կը պատմէին թէ՛ իրենց
երիտասարդութեան օրերուն սովոր էին եր-
թալ ու այցելել Պիրէնի Աղբիւրը, գեղեցիկ
Փէկասը տեսնելու յոյսով։

Վերջերս ան շատ քիչ անգամներ կ'երեւ-
ւոր հոն։ Իրապէս աղբիւրին չըջակայքը, կէս
մամու մօտ հեռաւորութեան մը վրայ բնու-
կող մարդիկն իսկ երկար տանէ ի վեր տե-
սած չէին զայն։ ու ոչ ոք հաւատք կ'ընծայէր
այսպիսի արարածի մը գոյութեան։

Գ.

Ա Ղ Բ Ի Ի Ր Ը

Փէկասը գտնելու յոյսով, Պեղերօթն ձը-
գեց Ասիան ու գնաց Պիրէնի Աղբիւրը։ Իր
հետ առաւ գիւթակուն սանձ մը՝ հրափայլ գո-
հարներով ու ոսկիով զարդարուած։

Պիլատի փրկիչը

Եթէ մի միայն յաջողէր ոսկիէ սանձը անցը-
նել Փէկասի բերանը՝ թեւաւոր ձին պիտի
ընդունէր զինքը իւր տէր և պիտի հարստա-
կէր իր կամքին։

Երբ Պէղերօֆոն աղբիւրին մօտեցաւ, ծե-
րունի մը, միջակ տարիքով մարդ մը և
պղտիկ աղայ մը տեսաւ, ինչպէս նաեւ աղ-
ջիկ մ'որ իր կուժը կը լեցնէր աղբիւրէն։ Ինչ
մը կենալէ ետք, խնդրեց որ ումայ մը ջուր
տան իրեն, զով անալու համար։

«Շատ անուշ ջուր է այս» ըսաւ խմելէ
վերջ. ու կուժը ցօղունելէ վերջ լեցուց ու
եղ տուաւ զայն աղջկան։

— Ըսէ՛ք խնդրեմ, ի՛նչ է այս աղբիւրին
անունը։

— Պիրէնի Աղբիւրը, պատասխանեց օ-
րիորդը։

— Շնորհակալ եմ, անիւ օրիորդ։ Շատ
հեռու երկիրէ մը կուգամ այս վայրը գտնե-
լու համար, ըսաւ երիտասարդ օտարականը։

Միջակ տարիքով մարդը, որ իր կո-
վը քաշած բերած էր աղբիւր՝ ջուր խմցը-
նելու, ապշած կը զիտէր սրտանի Պէղերօ-
ֆոնը ու իր ձեռքի սանձը։

Ու հեղնանքով ըսաւ — բարեկամ եթէ
Պիրէնի Աղբիւրը գտնելու համար հոս եկած
էք, այդ ըսել է ձեր կողմի ջուրերը երթա-
լով կը նուազին։ Բայց, խնդրեմ, զուր ձեր

ձին կորսնցուցած էք, կը տեսնեմ որ ձեր ձեռքը սանձ մը կը կրէք: և դատելով վրոյ՝ յի գոյք մը փայլուն իրերէն շատ գեղեցիկ բան մը ըլլալու է այդ, եթէ ձեր ձին ալ այդ սանձի չափ գեղեցիկ էր, իրապէս ցաւալի է որ դոյն կորսնցուցած էք:

Պէղերօֆոն ժպտելով ըսաւ. «Ես ձի կորսնցուցած չեմ, սակայն իրողութիւնը այն է որ կը փնտռեմ նշանաւոր ձի մը: Գիտէ՞ք թեւաւոր ձին, Փէկասը, սակաւին կը յաճախէ՞ ան Պիրէնի Աղբիւրը:

Տեղացին խնդաց ու բացաբանչեց, «Փէկաս. թեւաւոր ձի մը, իրապէ՞ս. բայց թեւերը ի՞նչ օգուտ պիտի ունենան ձիու մը: Այսպիսի արատուոց, թռչող ձի մը երբեք ըստեղծուած չէ»:

— Ես պատճառներ ունիմ Փէկասի դոյութեան հաւատարմութեան, ըսաւ Պէղերօֆոն հանդարտ կերպով:

Ծերունին, որ քիչ անդին իր ցուպին վրայ յենած էր. ըսաւ, «Երբ ես պատանի էի, կը հաւատայի թէ այդպիսի ձի մը գոյութիւն ունէր, ինչպէս շատ մը ուրիշներ ալ այդպէս կը կարծէին: Բայց հիմայ չեմ գիտեր ի՞նչ ըսեմ, վերջերս գրեթէ երբեք չեմ խորհած թեւաւոր ձիուն մասին: Շատ շատ տարիներ առաջ կարծեցի տեսած ըլլալ այդ արատիւ, բայց հիմա կը տարակուսիմ անոր

գոյութեանը:

— Եւ դուք, երբեք չէ՞ք տեսած դոյն, հարցուց Պէղերօֆոն աղջկան, որ կեցած էր կուժը գլխին:

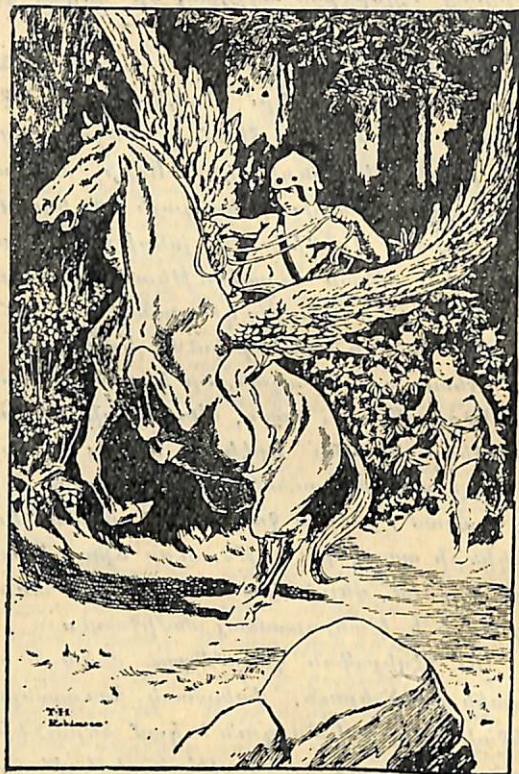
— Անգամ մը խորհեցայ թէ տեսայ դոյն, պատասխանեց աղջիկը. Ատիկա կամ Փէկասն էր և կամ մեծ ճերմակ թռչուն մը, շատ բարձրը երկինքի մէջ: Ուրիշ անգամ մը երբ գէպի աղբիւրը կուգայի իմ կուժովը, անուշ վրնջիւն մը լսեցի: Ու այդ ձայնը իմ սիրտս ուրախութեամբ լեցուց: Միանգամայն ահաբեկեց զիս, այնպէս որ տուն վազեցի տառնց նոյնիսկ կուժս լեցնելու:

Յետոյ պզտիկ աղան, որ կեցած կը նոյ՛յէր Պէղերօֆոնին, ըսաւ, «Ես յաճախ տեսած եմ թեւաւոր ձին: Երէկ ալ տեսայ դոյն: Երբ իմ պզտիկ նոսականերով աղբիւրին մէջ կը խաղամ, յաճախ ջուրին մէջ կը տեսնեմ երկինքի պտուկերն և թեւաւոր ձին: Բայց երբ շորժիմ, վեր նայելու համար, ան հեռու կը թռչի և կ'անյայտանայ անմիջապէս:»

Ու Պէղերօֆոն վստահեցաւ մանկան ու կոյսին ըսածներուն, փոխանակ հաւատարմութեան միջոցով մարդուն և կամ ծերունիին որոնք իրենց պատանեկութեան գեղեցիկ յիշատակները մոռցած էին:

Դ.

ՓԷԿԱՍ ԿԸ ԲՈՆՈՒԻ

Յուսարով որ Փէկաս պիտի գտր Պիւրէ-
նի Աղբիւրէն խմելու, Պէղերօֆոն շատ եր-
կար օրեր սպասեց: Պզտիկ տղան դրեթէ
միշտ հոն էր, ու նայելով Պէղերօֆոնի յու-
սով լի դէմքին, յաճախ կ'ըսէր. «Կարծեմ այ-
սօր պիտի տեսնանք Փէկասը:»

Վերջապէս օր մը, երբ Պէղերօֆոն ծանծ-
րացած էր սպասելէն և ընկճուած, յանկարծ
փախուք մը լսեց:

— Տես, տես, Պէղերօֆոն պատկեր մը կայ
ջուրի մէջ, երիտասարդը վար աղբիւրին մէջ
նայեցու ու տեսաւ պատկերը որ կը ցոլաշ
անոր ջուրին մէջ, մեծ թռչուն մը կարծես
կը թռչէր երկինքի բարձունքին մէջ, ու-
րեւին ճառագայթները իր արծաթագոյն թե-
ւերուն վրայ:

Ու ըսաւ, որքան հիասքանչ թռչուն մը
ըլլալու է այս. ու որքան մեծ կ'երեւայ ան,
թէպէտեւ ամպերէն վեր կը թռչի:

— Ատիկա թռչուն չէ, ատիկա թեւա-
ւոր ձին, Փէկասն է, փախաց տղան:

Պէղերօֆոն վեր նայեցաւ, չի կրցաւ թե-
ւաւոր արարածը տեսնել, որովհետեւ այդ

վայրկեանին ան ամառնային ամպի մը խորե-
րը մտած էր։ Ստեփան վայրկեան մը վերջ
կրկին երեւցաւ, ամպէն գուրս վար, դէպի
երկիր կը սուզուէր հանգաւոր։ Պէղեոսֆոն ա-
ռաւ աղան իր թեւերուն մէջ ու ետ քաշե-
ցաւ, ու անոր հետ սրահուրտեցաւ թռչիւ մը
մէջ, որ ամբողջ աղբիւրը շրջապատած էր։

Փէկոս մօտ ու աւելի մօտ եկաւ շրջա-
նակաձեւ թռչիւններ կատարելով։ Երթա-
լով աւելի մօտեցաւ ցամաքին։ Վերջապէս
իջաւ գետին և իր անսահմ գլուխը ծռելով
սկսաւ խմել աղբիւրէն։ Զուրին մէջ, հա-
ճելի վրնջիւն մը արձակեց ու սրտի կա-
տարեալ գոհունակութեամբ ըմպելէ վերջ կե-
լաւ դաշտի մեղրահամ ծաղիկներէն։ Յետոյ
ոտոտանել սկսաւ առջին անդին, երեքցնելով
իր լայն սպիտակ թեւերը ու վառաւի պէս,
կէս երկրի կէս օդի մէջ վազվառեց հոս ու
հոն։ մէկ երկու անգամ կանգ առաւ ու օդը
հոտւրտաց։ իր սկանջները վեր սրած, գլու-
խը երեցնելով ամէն կողմ չը դառնար կար-
ծես մատամբ կամակամելով թէ աղէտ մը կամ
բան մը պիտի պատահէր։

Վերջապէս ամիտիկեց իր թեւերը ու կա-
կուղ մարգագետնի վրայ երկնցած պառկե-
ցաւ։

Մի քանի վայրկեան միայն ու ահա կռնա-
կի վրայ դարձաւ ու իր չորս բարակ սրունք-

ները օդին մէջ էին։

Երբ բաւականաչափ գլորուեցաւ, Փէկոս
դարձաւ մէկալ ձիւրու պէս, իր առջեւի ոտ-
քերը երկնցուց գետնէն ելլելու համար։

Պէղեոսֆոն գուշակեց ըլլալիքը, և
յանկարծ թռչիւրու մէջէն գուրս խոյացաւ
և նետուեցաւ ձիւն կռնակը։

Եւ ահա նստած էր ձիւն կռնակը։

Ե.

ԹԵՒԱԻՈՐ ԶԻՈՒՆ ԸՆՏԵԼԱՑՈՒՄԸ

Փէկոս մարդու մը ծանրութիւնը իր
վրայ զգալով այնպէս մը ցատքեց, որ Պէղե-
ոսֆոն շունչ մը չառած ինքզինքը հինգ հա-
րիւր ոտք բարձրութեան մը վրայ դտաւ,
ու տակաւին կը բարձրանար, մինչ թեւա-
ւոր ձին կը խըխնջար ու կը դողդղար սոս-
կումէ և բարկութենէ։

Ձին նստի քովընտի, յետոյ ետ սուրաց։
Առջեւի սրունքները ուղղաձիգ վեր բռնած
բարձրացաւ մշուշապատ մթնոլորտի մը մէ-
ջէն, ու ոտքերը արդէն չառունց գետնէն բա-
լորովին կարած էին։ Դիչ կտք կանելի ոտ-
քերը ետ նետած, ու գլուխը սրունքներու
մէջ, կը թեւածէր գէպի վեր։ Այն այն-

քան ուժգին կը թեւահարեր որ իր արծաթե վեհապետներէն մին երաւ ու ինկաւ դեռ ինքն ազդեցիկ տղան վերցուց զայն ու պահեց մինչեւ իր կեանքին վերջը Փէկասն ու Պէղերոֆոնը յիշելու համար:

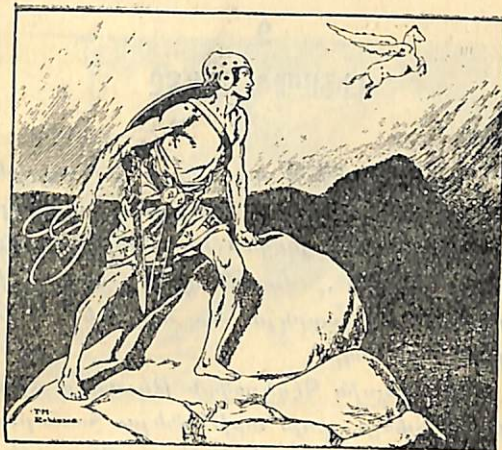
Սակայն Պէղերոֆոն իր տախտիկով կ'սպասէր, ու յաջողեցաւ իր ոսկեհոտը ստանձնել անհրաժեշտ թեւերով թռչելու: Սաոր վրայ Փէկաս տղաքան խելօքցաւ որ կարծես իր ամբողջ կեանքի ընթացքին ձիաւարի ձեռքէն կերած ըլլար:

Փէկաս իր վերջին ճիգերը կ'ընէր Պէղերոֆոնը իր վրայէն թոթուելու համար, արդէն իսկ շատ մեծ հեռաւորութիւն մը թռչած էր ու մօտեցած բարձր լեռան մը գագաթը երբ ստանձնել անցուցաւ իր գլխին:

Ու միասին թռնան հոն, որովհետեւ տղա տեղը Փէկասի ընտելաւայրն էր: Կանգ առին ու ձին կեցաւ սպասելով որ Պէղերոֆոն վար իջներ:

Պատանին վար հեռուեցաւ ձիէն բայց տակաւին տմուր բռնած էր ստանձնել: Կը դիտէր անոր ագնիւ հայտնածքը ու մտածելով Փէկասի ազատութեան կեանքին մասին՝ չէր կրնար ինքնիրեն ներել անոր կամքին հաւանակ գործած ըլլալուն համար:

Այս խորհուրդով տարուած ան թողուց ստանձնել ու ըսաւ, «Ձգէ զիս, Փէկաս, ձգէ, կամ»

սիրէ զիս»

Վայրկեանի մը մէջ թեւաւոր ձին դրեթէ անհետացաւ տեսողութենէն: Բարձրացաւ, ճերմակ կէտի մը կը նմանէր միայն ու յետոյ ալ չէր տեսնուէր երկինքի մէջ:

Պէղերոֆոն վախցաւ թէ անգամ մ'ալ չի պիտի կրնար տեսնել զինքը: Բայց այն վայրկեանին որ կը խորհէր թէ պէտք չէր ձգել որ երթար, ճերմակ կէտը կրկին երևցաւ, ու աւելի ու աւելի մեծնալով, մօտեցաւ ու Փէկաս կտակաւ:

Այդ ժամանակէն սկսեալ ձին ու ձիաւորը իրարու հետ լաւ բարեկամներ եղան և սէր ու հաւատք ցոլեցուցին իրարու հանդէպ:

4203-48

2.

ՎԻՇԱՊԻՆ ՆԵՏԲԸ

Երբ Պէղերօֆոն ալ կրնար կառավարել Փէկտը իր ձեռքին ամենապզտիկ մէկ շորժումովը և սորվեցուցած էր անոր հնազանդիլ իր ձայնին, ժամանակն էր երթալ իր խոտուումը կատարելու — սպաննել երեք գլխանի վիշապը:

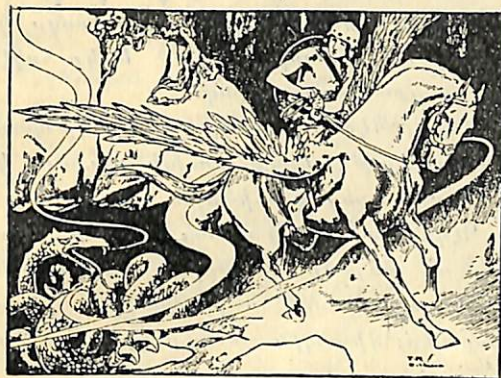
Արշալոյսին Պէղերօֆոն թեւաւոր ձիուն տկանջը չփեց, զայն արթնցնելու համար, ու ըստ. «Այսօր, սիրելի Փէկտա, մենք պիտի կռուինք երեք գլխանի վիշապին դէմ»:

Փէկտա ինքնաբերաբար իր գլուխը երկընցուց որ տէրը տնցնէր սանձը: Երբ ամէն բան կազմ ու պատրաստ էր, ձիավարը հեծաւ ու դարձուց ձիւն գլուխը պէպի Արեւելք: Կէսօրէն տաաջ տետան բարձր լիռներն ու ձորերը այն երկրին, ուր վիշապը կ'տորէր:

Այրած տուներու աւերակներ, ու հոս ու հոն, այրած մարդազնոյններու վրայ մնաած արջառներու գլխոկներ կը տեսնուէին:

Պէղերօֆոն գիպաւ թէ վիշապն էր այս քայլը աղէտներուն պատճառը:

Բայց ո՞ւր էր ան:

Ետ նայելով արտակարգ բան մը նշմարեց ան, ու քաշելով ձիուն սանձը դարձուց զայն: Նշան մ'ըբաւ, թեւաւոր ձին հասկցաւ ու սկսաւ կամաց կամաց վար իջնալ, ու կեցաւ գետնէն մէկ մարդու բարձրութեան վրայ: Իր դիմաց, քարընկեց մը հեռու քարայրի մը բացուածքը կար, ուրիշ ծուխի երեք գուլաներ դուրս կուգային, բոլորածեւ:

Քարայրին մէջ, իրար խառնուած կենդանիներու կոյտ մը կ'երեւար: Ատոնց մարմինները այնքան իրարու մօտ էին որ Պէղերօֆոն չկրցաւ դանազանել թէ ինչ էին անոնք. սակայն անոր գլուխները մատնեցին զինքը, որոնց խրաքանչիւրը խոշոր օձի մը,

կատարելի առիւծի մը և տղեղ նոխաղի մը
գլուխներն էին : Առիւծն ու նոխաղը կը
քնանային. օձը արթուն էր , և կը հակէր
զոյգ մը կրակոտ աչքերով :

Ինչ որ Պէղերօֆոնին զարմանք կը պատ-
ճառէր առ էր թէ, երեք ծուխի սիւները կը
պտտւիւն երեք գլուխներու շնորհմանքէն :

Պէղերօֆոն յետոյ տեսաւ թէ օձը , նո-
խաղը ու առիւծը զոտ զոտ կենդանիներ
չէին այլ երեքը մէկ՝ սարսափազգու հրէշ մը
ու այսպէս, վիշապին տոճաւը զանաւոր էր :

է.

Կ Ռ Ի Ի Ը

Պէղերօֆոն դեռ չորոշած թէ ի՞նչ պի-
տի ընէր, վիշապը դուրս սլացաւ անձաւէն
ու ուղղակի յարձակեցաւ դէպի իրեն . մեծ
ճանկեր ունէր, որոնք դուրս ցցուած էին,
ու օձի դալարուած մարմին մը : Եթէ Փէ-
կաս թռչունի մը նման գիւրաշարժ չըլլար
թէ՛ ինք և թէ իր տէրը վայրկեանի մէջ մը
զոհ գացած էին. բայց արդէն վայրկեան
մ'իսկ չանցած ստոնք երկինք՝ ամպերու մօտ
էին խինջալով և քարկուծկամբ լի :

Վիշապը ինքզինքը վեր քարձրացուց

ու իր պոչին վրայ կեցաւ. երեք գլուխներէն
ալ կրակ ու բոց կը ժայթքէին , դէպի ձի-
աւարն ու իր ձին :

Պէղերօֆոն առաւ իր վահանը արմուկին
տակ ու թուրը քաշելով ըսաւ. « Հիմա ու-
րեմն, Փէկաս, յարձակում մը գործենք դէպի
վիշապը » :

Փէկաս կայծակի արագութեամբ՝ վար
սուրաց դէպի երեքգլխանի գողանք, և երբ
թեւի հասողութեան սահմանի մէջ էին ,
Պէղերօֆոն մէկ կողմէն հարուածեց զայն .
բայց այնպէս մը եղաւ որ ինք չկրցաւ տես-
նել իր հարուածին ազդեցութիւնը : Երջան
մ'ընելով տեսաւ թէ արդէն իսկ նոխաղի
գլուխը կտրուած էր ու մեռած կ'երեւար .
բայց առիւծի և օձի գլուխները կրակ ու
բոց կը ցայտէին, կը սուլէին ու կը գոռա-
ւին, ու բարկութիւնը ստեղծման կ'աղղէր :

Պէղերօֆոն սահմը թոթուելով քովընտի
յառաջացաւ , թեւաւոր ձին կրկին խոյացաւ
դէպի վիշապը : Ու Պէղերօֆոն , այդ սլացքին
մէջ նշանակեց ուրիշ հարուած մը . բայց
այս միջոցին , վիշապը թեթեւ կերպով
մը ճանկութեց պատտնիին ուսէն ու թե-
թեւ վէրք մըն ալ տուաւ թռչող ձիու
թեւին :

Գալով Պէղերօֆոնին ան հարուածած էր
վիշապի առիւծ գլուխը , այնպէս որ ան մո-

համերձ վար կը կախուէր: Յետ այդ, օձի գլուխը երկու անգամ աւելի տնուոր ու թռնաւորիչ կ'երեւար:

Այս անգամ Պէղերօֆոն թոթուեց ձիուն աննձը ու բարձրածայն գորաց ու մղեց Փէկասը ուղղակի դէպի վիշապը, աւելի արագ, կէս մը օդին մէջ ու մաս մը գետնի վրայ:

Երբ Փէկասն ու Պէղերօֆոն վերջին անգամ մօտեցաւ վիշապին, ան կրակի շունչ մը ցայտեց ատունց վրայ. Փէկասի թեւը խանձելով, ու Պէղերօֆոնի մազերը այրելով:

Մինչ այդ Պէղերօֆոնն և Փէկաս աւելի մօտեցան բայց այս անգամ վիշապը մեծ ոստում մ'ըրաւ իր օձածեւ պոչով կախուեցաւ ձիուն ոտքերէն: Չին վեր թռաւ, բարձր ու աւելի բարձր, լեռներէն վեր, տապերէն վեր. բայց վիշապը դեռ կապուած էր անոր ոտքերուն, իսկ Պէղերօֆոն հաղիւ վտանմովը կը պաշտպանուէր մահուան դէմ: Վիշապը ցաւէն կտաղած էր: Պէղերօֆոն դառնալով, իր թուրը մխրձեց անոր դաժան սիրտը: Անմիջապէս օձածեւ պոչը քակուեցաւ և տնազին բարձրութենէն վիշապը վար ինկաւ:

Փէկաս թեթեւցած էր. մինչ վիշապը կը կ'այրէր ինքն իր կրակովը:

Այսպէս բացալուսելով վար ինկաւ ու

յաջորդ օր, մի քանի փայտահատներ տեսան
թէ դաշտերը մոխիրով ծածկուած էին:

Դաշտի մը մէջտեղը ճերմկցած ոսկորնե-
րու կոյտ մըն ալ գտան, որ կալի մը բարձ-
րութիւնը ունէր:

Ատկի՛ց վերջ անգամ մըն ալ երեք
գլխանի վիշապը չի տեսնուեցաւ:

Պէղերօֆոն հանեց սանձը իր հրաշալի
ձիուն գլուխէն, որ այնքան բարիք ըրած էր
իրեն:

Ու ըսաւ, «Ազատիր սիրելի Փէկասս, ա-
զատիր, քու արագաշարժութեանդ չափ
ազատ եղիր»:

Սակայն Փէկաս դըռւ իր գլուխը Պէղե-
րօֆոնի ուսին վրայ ու ինքնայատուկ ձեւով
մը հասկցուց թէ, ինք երբեք չի պիտի ու-
ղէր այսքան բարեսիրտ տէրոջմէ մը բաժ-
նուիլ:

Վ Ե Ր Զ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
«ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ» ՏՊԱԳՐԱՏԱՆ

1. **ԼՈՒՍԱԿՈՐԻՉՔ ՀԱՅՈՑ** — Պատի գեղասիպ
սօնացուցակ օրացոյց սպառած
2. **ԿԱՐՄԻՐ ՎԱՐԴԱՆ** — Պատկերազարդ գրոյի
նութրուած Վարդանանց յիշատակին Ե.դ. 1
3. **ԱՊՐԻԼ 24 Ի ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ** — Ա. Պատրիկ ” 1
4. **ՆԵՂՈՍԻ ԶՈՀԸ** — (Մ. Պետրոսեան) նո-
րավեպ եգիպտահայ կեանքի (Գա-
լուսեան վրժ.ի Շրջ.Միութեան 1930ի
Գրական մրցման լաւագոյն դասուած) ” 3
5. **ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԼԵՌՆԵՐՈՒՆ ԱՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ**
(Սուրեն Բաբայանեան) — Ուսումնասիրու-
քիւն եւ հաւաքածոյ հայերնի աւանդութեանց
պատկերազարդ էջ 152 Ե.դ. 10
6. **ԷՏՄԻՏՈՍ ԵՒ ԱՊՈՂՈՆ** — Պատանկեան պատ-
մութիւն Յոյն Դիցաբանութեան —
պատկերազարդ Ե.դ. 1
7. **ԱՔՍԻՈՆՈՅ** — Պատմութեամբ Լ. Տոլսոյի ” 1
8. **ԹԵՒԱԿՈՐ ԶԻՆ** — Պատկերազարդ աւան-
դավեպ N. Hawthorneի ” 1

ՄԱՄԼՈՅ ՏԱԿ ԵՆ

ՊԱՏԱՆԻՆ ԴՐԱԴԱՐԱՆԸ ՀԱՏՈՐՆԵՐ ԹԻՒ 4—12

Printed & Published in Egypt by
SAHAG MESROB Press
26, Sh. Teflik, Cairo

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԿ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԼԵՌՆԵՐՈՒ ԱՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
(Ս. ԲԱԲԱՅԱՆ)

ՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. — Ծանօթութիւններ հայ լեռներու մասին
Հետաքրքրական աւանդական պատմութեան իւրաքանչիւր
լեռն մասին. ինչպէս Մասիսի, Արագածի, Նայասի, Սի-
փանի, Նեմրուքի, Գրգուռի, Բիւնկիօլի, Քաւկէի լեռներու,
Սասնոյ լեռներու եւն.:

30 հատ յատկապէս գծուած նկարներով 152 էջոց այս գիրքը կ'արժէ 10 էդ.

«ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ» ՏՊԱԳՐԱՏԱՆ

ԼՈՒՍԱՒՈՐԻԶՔ ՀԱՅՈՑ — Պատի գեղասիպ sofiagougiak oragougi	սպառած
ԱՊՐԻԼ 24 Ի ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ — Ա. Պատրիկ	1
ՆԵՂՈՍԻ ԶՈՀԸ — (Մ. Պետրոսյան) նո- րալեպ եղիպսանայ կեանքի (Գա- լուսեան վրձի Շրջ-Միութեան 1930ի Գրական մրցման լաւագոյն դասուած)	3

ՊԱՏԱՆԻԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԸ Հասցիներ

1. ԷՏԻՏՈՍ ԵՒ ԱՊՈՂՈՆ — Պատանեկան պատ- մութիւն Յոյն Գիտաբանութեան — պատկերազարդ	Ե.դ. 1
2. ԱՔՍԻՈՆՈՑ — Պատմութիւն Լ. Տոլսոյի	1
3. ԹԵԻՍԻՈՐ ԶԻՆ — Պատկերազարդ աւան- դալեպ N. Hawthorneի	1
4. ՊԱՀՈՄ — Պատմութիւն Լ. Տոլսոյի	1
5. ՊԱՆՏՈՐՍ — Պատկերազարդ պատմութիւն N. Hawthorneի	1
6. ԵՂԻՍ ԵՒ ՈՒՐԻՇ ՊԱՏԵՐՈՒՄԻՔԵՆԵՐ Լ. Տոլսոյի	1

ՄԱՍԼՈՑ ՏԱԿ ԵՆ

ՊԱՏԱՆԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԸ ՀԱՏՈՐԵՐ ԹԻՒ 8—12

Հասցի

SANAG MESROB Press
25, Sh. Teflik, Cairo

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0386156

758